

Ngày soạn:

Ngày dạy :.....

Bài 4

SỰ HÌNH THÀNH TRÁI ĐẤT, VỎ TRÁI ĐẤT VÀ VẬT LIỆU CẤU TẠO VỎ TRÁI ĐẤT

(Số tiết: 2 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Biết được nguồn gốc hình thành của Trái Đất.
- Phác thảo được các sơ đồ cấu trúc của vỏ Trái Đất

2. Năng lực:

- **Năng lực chung**

+ Tự học tự chủ:

- Chủ động thực hiện nhiệm vụ học tập được giao.
- Đánh giá và điều chỉnh được kế hoạch học tập; hình thành cách học riêng của bản thân; tìm kiếm, lựa chọn nguồn tài liệu phù hợp.
- Ghi chép thông tin bằng các hình thức phù hợp, thuận lợi cho việc ghi nhớ, sử dụng, bổ sung khi cần thiết.

+ Giao tiếp hợp tác:

- Biết sử dụng ngôn ngữ kết hợp với các loại phương tiện phi ngôn ngữ đa dạng để trình bày thông tin, ý tưởng và để thảo luận, lập luận, đánh giá các vấn đề.
- Biết chủ động trong giao tiếp, tự tin và biết kiểm soát cảm xúc, thái độ khi nói trước nhiều người.

+ Sử dụng CNTT và truyền thông: Có thể sử dụng các phương tiện công nghệ để hỗ trợ tìm kiếm thông tin liên quan đến nội dung bài học

- **Năng lực địa lí**

+ Nhận thức khoa học địa lí: Biết được lịch sử hình thành Trái Đất, bề mặt Trái Đất (lớp vỏ) được cấu tạo như thế nào.

+ Tìm hiểu địa lí: Phân tích được cấu trúc lớp bề mặt con người đang sinh sống có những đặc điểm gì..

+ Vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học: Xác định nguồn gốc hình thành và phân bố của các nhóm đất ở nước ta.

3. Phẩm chất

- Chăm chỉ: tích cực tìm thông tin và hứng thú với việc học, nghiên cứu các bản đồ phổ thông thường gặp.

- Trách nhiệm: hoàn thành nhiệm vụ học tập bản thân được phân công khi làm việc nhóm, làm bài tập vận dụng.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- Giáo án, sơ đồ về cấu trúc của vỏ Trái Đất.
- Phiếu học tập.
- Đoạn video về các giả thuyết hình thành Trái Đất.

2. Học sinh

- SGK, bút màu, giấy khổ lớn.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Hoạt động 1: Mở đầu (Tình huống xuất phát) - ... phút

a. Mục tiêu

- Giúp cho học sinh tái hiện lại kiến thức đã được học ở THCS về cấu trúc của Trái Đất, thuyết kiến tạo mảng.
- Rèn luyện kỹ năng khai thác tranh ảnh.

b. Nội dung

- Trò chơi “**Đi tìm sự tan vỡ của PANGEA**”
- Hình thức: Nhóm
- Phương tiện: máy tính, máy chiếu.
- Các mảnh cắt rời của hình ảnh thể hiện sự tách vỡ của siêu lục địa PANGEA.

c. Sản phẩm

- Hình ghép các quá trình tách vỡ của PANGEA theo trình tự thời gian:

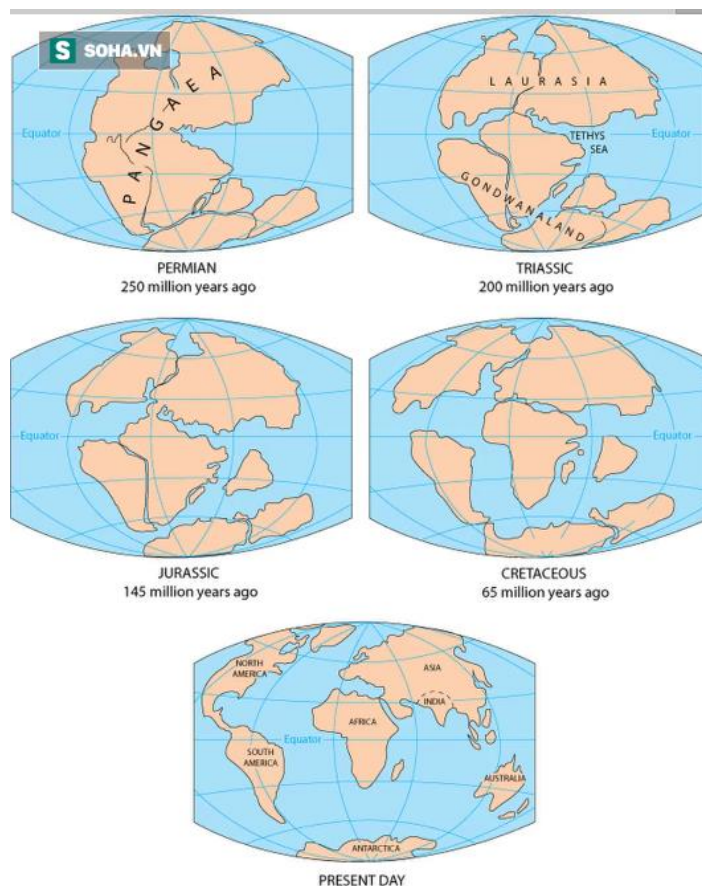
- 250 triệu năm
- 200 triệu năm
- Năm 145 triệu năm
- 65 triệu năm
- Hiện tại

d. Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV nhắc sơ lược về siêu lục địa PANGEA hoặc có thể đặt câu hỏi (Em biết gì về siêu lục địa PANGEA để bắt đầu nhiệm vụ). HS hình thành nhóm 5 thành viên, GV phát cho mỗi nhóm 1 bộ 5 hình ảnh sơ đồ quá trình tách vỡ của siêu lục địa PANGEA để các nhóm ghép sắp xếp các hình theo trình tự thời gian yêu cầu.

- **Thực hiện nhiệm vụ:** Các nhóm ghép thứ tự ảnh trong thời gian 1 phút. Sử dụng giấy A4 và băng keo 2 mặt để dán hình ảnh vào giấy A4, ghi trình tự thời gian bên dưới ảnh ghép.

- **Báo cáo, thảo luận:** Các nhóm đi

- chuyển sản phẩm để kiểm tra chéo, GV trình chiếu kết quả
- **Kết luận, nhận định:** GV đánh giá kết quả, dẫn dắt vào bài.

2. Hoạt động 2: Hình thành kiến thức mới (... phút)

HOẠT ĐỘNG 2.1: TÌM HIỂU NGUỒN GỐC HÌNH THÀNH TRÁI ĐẤT (... PHÚT)

a. Mục tiêu

- Trình bày được nguồn gốc hình thành Trái Đất.

b. Nội dung

- Học sinh xem đoạn video, kết hợp kiến thức SGK để trả lời câu hỏi, rút ra kết luận về nguồn gốc hình thành Trái Đất.

<https://www.youtube.com/watch?v=PzTjbZh2kDA>

https://www.youtube.com/watch?v=PTGxJyEA_C4

c. Sản phẩm

- Mặt Trời khi hình thành di chuyển trong dải Ngân Hà giữa các đám mây bụi và khí.
- Do lực hấp dẫn của bản thân, các đám khí và bụi chuyển động quanh MT theo quỹ đạo elip dần ngưng tụ thành các hành tinh, trong đó có Trái Đất của chúng ta.
- Trái Đất được phân thành nhiều lớp từ thời kỳ hoàn thiện đầu tiên do sự tăng nhiệt làm nóng chảy các vật chất ở bên trong.

d. Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV trình chiếu đoạn video, HS quan sát và trả lời các câu hỏi:
 - + Trái Đất hình thành từ khi nào và như thế nào?
 - + Hệ Mặt Trời gồm có những hành tinh nào?
- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS theo dõi đoạn video, ghi chú nội dung trả lời cho các câu hỏi.
- **Báo cáo, thảo luận:** GV gọi xoay vòng học sinh trả lời và nhận xét câu trả lời của bạn.
- **Kết luận, nhận định:** GV nhận xét, đánh giá, tổng hợp kiến thức.

HOẠT ĐỘNG 2.2: TÌM HIỂU ĐẶC ĐIỂM CỦA VỎ TRÁI ĐẤT VÀ VẬT LIỆU CẤU TẠO VỎ TRÁI ĐẤT (... PHÚT)

a. Mục tiêu

- Trình bày được đặc điểm của vỏ Trái Đất, các vật liệu cấu tạo của vỏ Trái Đất.
- Vẽ sơ đồ cấu trúc lớp vỏ Trái Đất.

b. Nội dung

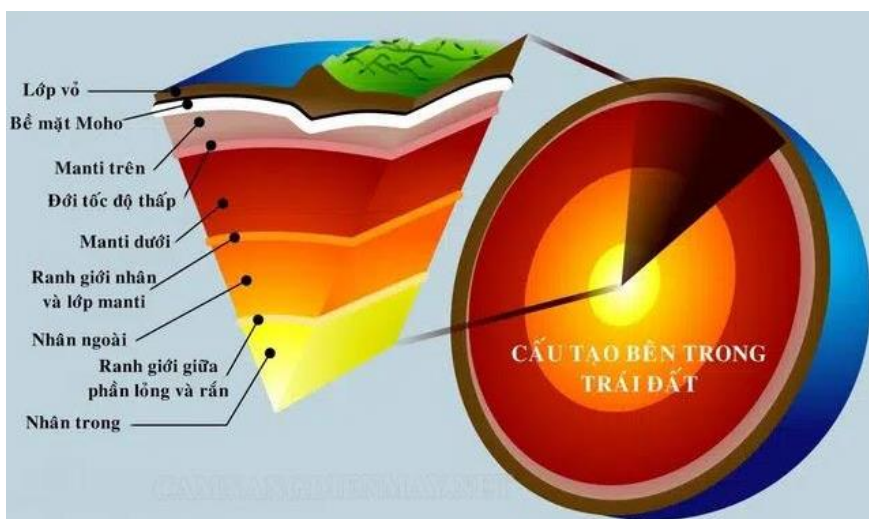
- Quan sát các hình ảnh, kết hợp kiến thức SGK để hoàn thành phiếu học tập.

Cấu trúc của vỏ Trái Đất	Vỏ lục địa	Vỏ đại dương
Độ dày		
Thành phần		
Vật liệu cấu tạo	Thành phần	Đặc điểm
Đá mac-ma		
Đá trầm tích		
Đá biến chất		

c. Sản phẩm

- Phiếu học tập hoàn thiện

Cấu trúc của vỏ Trái Đất	Vỏ lục địa	Vỏ đại dương
Độ dày	70 km	5 km
Thành phần	Lớp đá ba-dan, đá granite và đá trầm tích	Lớp trầm tích và lớp đá ba-dan
Vật liệu cấu tạo	Thành phần	Đặc điểm
Đá mac-ma	Đá granit, đá ba-dan, ...	Hình thành từ khối mac-ma nóng chảy dưới lòng đất trào lên bị nguội và rắn lại
Đá trầm tích	Đá vôi, đá phiến sét,...	Hình thành ở miền đất trũng, do sự lắng tụ và nén chặt của các vật liệu phá hủy từ các loại đá khác nhau.
Đá biến chất	Đá gơnai, đá hoa,...	Hình thành từ mac-ma và trầm tích bị thay đổi tính chất chịu tác động của nhiệt độ và sức nén.

d. Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV phát phiếu học tập, HS thảo luận nhóm hoàn thành phiếu.
- **Thực hiện nhiệm vụ:** Lớp chia thành 6 nhóm, các nhóm thảo luận, đọc thông tin SGK và quan sát hình 4, kết hợp tư liệu GV cung cấp để hoàn thành nhiệm vụ.
- **Báo cáo, thảo luận:** GV gọi xoay vòng học sinh các nhóm trả lời và nhận xét câu trả lời của bạn.
- **Kết luận, nhận định:** GV đưa thông tin phản hồi, nhận xét, đánh giá, tổng hợp kiến thức.

3. Hoạt động 3: Luyện tập (... phút)

a. Mục tiêu

- Củng cố nội dung bài học.

b. Nội dung

HS xem đoạn phim giải thích về sự hình thành dãy Himalaya, trả lời các câu hỏi sau:

<https://www.youtube.com/watch?v=PDrMH7RwupQ>

- Cách tiếp xúc của 2 mảng trong video.
- Tên của 2 mảng.
- Hệ quả.
- Hiện nay, vận động này còn diễn ra không?
- **Hãy cho biết Việt Nam thuộc mảng kiến tạo nào?**

c. Sản phẩm

Câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV cho HS xem đoạn video và câu hỏi đính kèm.
- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS xem video và trả lời câu hỏi.
- **Báo cáo, thảo luận:** GV gọi HS đứng lên trả lời nhanh các câu hỏi, các HS khác góp ý, bổ sung.
- **Kết luận:** GV nhận xét khả năng tiếp thu kiến thức của học sinh.

4. Hoạt động 4: Vận dụng (... phút)

a. Mục tiêu

- Kiến thức: Vận dụng kiến thức liên hệ thực tiễn với Việt Nam.
- Kỹ năng: giải quyết vấn đề

b. Nội dung: Nhiệm vụ: Học sinh về nhà trả lời câu hỏi phần VẬN DỤNG trang 16 SGK – **Hãy tìm hiểu về nguồn gốc hình thành và vùng phân bố của đá vôi ở Việt Nam.**

c. Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh.

d. Tổ chức thực hiện

- **Chuyển giao nhiệm vụ:** GV giao nhiệm vụ, đưa link tham khảo cho học sinh.

<https://www.youtube.com/watch?v=6EGOwQKWjYM&t=2s>

- **Thực hiện nhiệm vụ:** HS về nhà thực hiện nhiệm vụ theo yêu cầu.
- **Báo cáo, thảo luận:** HS trình bày ở tiết học sau.

